

Kurumsal Sorumluluk ve İşçi Hakları Ortak Girişimi ile Tedarikçi Firmalar Arasında Katılım Şartları

Uluslararası çalışma standartlarından destek alarak küresel tedarik zincirlerindeki işçilerin hayatlarını iyileştirme kararlılığındaki altı örgüt, hazır giyim endüstrisinde bir işbirliği projesini Türkiye’de test etmek (“Türkiye Hazır Giyim Pilot Projesi”) üzere anlaşmışlardır. Bu proje, gönüllü çalışma ilkeleri ve bunların uygulanmasına ilişkin çeşitli yaklaşımların işyeri koşullarının daha iyi olmasına nasıl katkıda bulunabileceğini değerlendirecek, en iyi uygulamaları saptayacak ve dünya çapında ortak bir standart üzerinde anlaşmaya varmaya çalışacaktır.

Türkiye Hazır Giyim Pilot Projesi, alıcılara ve onların Türkiye’deki en önemli bir dizi tedarikçisine, ayrıca diğer paydaşlara ve ilgili taraflara, çalışma ilkelerinin uygulanmasındaki gelişmelerde ve küresel tedarik zincirlerindeki çalışma ilkeleri uygulamalarının iyileştirilmesinde ön saflarda yer almada eşsiz bir fırsat sunmaktadır.

Projeye katılan altı örgüt şunlardır: Temiz Giysi Kampanyası: Clean Clothes Campaign (CCC), Etik Ticaret Girişimi: Ethical Trading Initiative (ETI), Adil Çalışma Derneği: Fair Labour Association (FLA), Adil Giyim Vakfı: Fair Wear Foundation (FWF), Toplumsal Sorumluluk Enternasyonel: Social Accountability International (SAI), ve İşçi Hakları Konsorsiyumu: Worker Rights Consortium (WRC) (aşağıda, “altı örgüt” olarak bir arada anılacaklardır). Bu altı örgüt birlikte, Kurumsal Sorumluluk ve İşçi Hakları Ortak Girişimi’ni (Jo-In) oluşturmaktadır.

Proje ayrıca bu altı örgütle halen işbirliği içinde olan sekiz Avrupa ve ABD markasını/perakende şirketini kapsamaktadır. Bu şirketler şunlardır: adidas-Salomon AG, GAP Inc., Hess Natur, Marks & Spencer Group plc, Nike Inc., Patagonia, Inc. ve Puma AG (aşağıda, birlikte “alıcılar” olarak anılacaklardır). Proje, bu şirketlerin kilit tedarikçileri tarafından Türkiye’de işletilen bir düzine işletmeyi/üretim sahasını da (aşağıda, birlikte “tedarikçiler” olarak anılacaklardır) kapsamaktadır. Proje bunun yanında, yerel sendikalar, sivil toplum kuruluşları dahil diğer paydaşları ve ilgili tarafları da(aşağıda birlikte “paydaşlar” olarak anılacaklardır) kapsayacaktır.

Altı örgüt, Türkiye Hazır Giyim Pilot Projesi amacıyla, her birine ait farklı çalışma ilkeleri uygulamalarının içinden en yüksek şartlara sahip olanların seçilerek bir araya getirilmesiyle oluşan ilişikteki Jo-In İş Uygulaması Ortak Şartnamesi Taslağı (“ortak şartname”) üzerinde anlaşmışlardır.

Alıcılar ve tedarikçiler, ortak şartname taslağını uygularken, kendilerinin sürdürdükleri yaklaşım tarzlarını devam ettireceklerdir. Pilot proje, şartnamenin üç koşuluna odaklanacaktır. Bunlar: 1) Sendikal örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı; 2) Ücretler; ve 3) Çalışma saatleridir. Proje, katılımcı bir fabrikanın bu şartname koşullarını ne ölçüde karşıladığına ilişkin bir ilk değerlendirmenin ardından, iyileştirmeye ve olabilecek şikayetlerin etkin şekilde çözülmesine odaklanacaktır.

Katılımcı alıcılar, tedarikçilerin şartname ve en iyi uygulama konusundaki taahhütlerine karşılık olarak, sözleşmenin ihlal edilmemesi koşuluyla, katılımcı tedarikçilerle iş ilişkilerini pilot proje boyunca sürdürmeyi taahhüt etmişlerdir. Ayrıca katılımcı alıcılar, tedarikçi işletmenin makul bir iyileştirici eylemi reddettiği ya da alıcının o işletmede üretimi artık sürdüremeyecek derecede ciddi nitelikte bir ihlal olduğunu varsaydığı durumlar haricinde (ekte bulunan, Alıcılarla Katılım Şartları'na bakınız), tedarikçinin bir ihlali sonucunda tedarikçiyle ilişkilerini kesmemeyi de kabul etmişlerdir.

Altı örgüt, alıcılar ve tedarikçiler, projenin hedef ve amaçlarını desteklemek için birlikte iyi niyetle çalışacaklardır. Aşağıdaki hususlar, Jo-In ve tedarikçiler arasındaki bu katılımın şartlarını yansıtmaktadır ve projenin başarılı olması için gereken koşulların sağlanabilmesi amacıyla tasarlanmıştır:

I. TARAFLARIN ROL VE SORUMLULUKLARI

A. Altı Örgüt

1. Altı Örgüt, bu projedeki taahhütlerini yerine getirebilmelerini desteklemek amacıyla bilgi verme, eğitim ve diğer uzmanlık hizmetleri dahil olmak üzere, katılımcı tedarikçilere uygun olan ve yapılabilir yardımı sağlayacaktır.

2. Altı Örgüt, alıcılara, tedarikçilere ve diğer paydaşlara projenin seyri boyunca, danışmayı sürdürecektir ve onları kararlarından haberdar edecektir. Bu amaçla:

- a) Proje, katılımcı tedarikçileri proje paydaşlarından biri olarak davet edeceği uygun bir danışma forumunu Türkiye'de oluşturacaktır.
- b) Proje, Yönetim Kurulu toplantılarının gündeminin bir kopyasını tedarikçilere sunacak, paydaşları gündem maddeleri konusundaki görüşlerini belirtmeye davet edecek ve bu toplantılarda alınan kararlara ilişkin kısa bir raporu tüm paydaşlara gönderecektir.
- c) Proje, kaydedilen ilerlemelere ilişkin olarak tüm paydaşlara iki ayda bir düzenli olarak güncellemeler sunacaktır.

3. Altı Örgüt, projeye katılan tedarikçileri, örneğin adlarını Jo-In web sitesinde proje ortakları olarak belirterek (tedarikçiler isterse), kamuoyunda tanıtacaktır. Ayrıca Altı Örgüt, iyileştirme yönünde iyi niyetli çabalar gösteren tedarikçileri proje raporlarında belirtecektir.

B. Tedarikçi

1. Tedarikçi, Deneme Projesi Tasarımı'nın (ektedir) amaçları doğrultusunda projeye, altı örgütle ve kendi alıcısıyla (alıcılarıyla) işbirliği yapmayı kabul eder.

2. Tedarikçi, bu projeye katılan kendi alıcısına (alıcılarına) karşı uygulamayı sürdürdüğü kurallar çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmeyi sürdürecektir. Tedarikçi ayrıca, Jo-In Taslak Ortak Şartnamesi'ndeki çalışma saatleri, ücretler ve sendikal örgütlenme özgürlüğü ile ilgili hükümleri de bu projenin amaçları doğrultusunda, yerine getirecektir.

3. Tedarikçinin projenin başlangıcında Ortak Şartname Taslağı'ndaki işyeri standartlarını karşılayamayabileceği kabul edilmekle birlikte, tedarikçi, projenin seyri boyunca şartnamenin bu hükümlerine uymayı ve tedarikçi, alıcı ve Jo-In arasında kararlaştırılan iyileştirme planını uygulamak için gerçek ve iyi niyetli çabalar göstermeyi taahhüt eder.

4. Tedarikçi, raporlara, işyerine, işçilere ve yönetime makul erişim sağlamayı kabul eder.

5. Tedarikçi, diğer ulusal ve uluslararası paydaşlarla birlikte danışma toplantılarına katılmayı, raporları gözden geçirmeyi ve projeye ve uygulanmasına ilişkin olarak Jo-In Yönetim Kurulu'na geri bildirimde bulunmayı kabul eder.

6. Tedarikçinin fabrikasında ortak şartname kapsamında ortaya çıkan şikayetler, fabrikanın ve alıcının mevcut şikayet mekanizmalarıyla ele alınacaktır. Ciddi bir sorunun bu yolla çözülememesi halinde, ilgili sorun, kararlaştırılacak bir Jo-In anlaşmazlık çözme prosedürüne (ektedir) göre ele alınacaktır.

II: RAPOR VE GİZLİLİK

Proje, öğrenilenler (süreç ve sonuç) hakkında düzenli raporlar hazırlayacak ve proje denemesinin bitiminde kapsamlı bir proje raporu yayımlayacaktır. Bu raporlar kamuya açık olacaklar. Proje, tüm raporlarında, aşağıdaki ilkelere bağlı kalacaktır:

1. Raporlama, altı örgüt tarafından grup olarak hazırlanacaktır.

2. Katılımcı alıcılar, tedarikçiler ve projenin diğer paydaşları, proje raporu nihai biçimini almadan önce taslaklarını görebilecek, kendi yorumlarını sunabilecekler ve isterlerse, kendi perspektifleriyle yazılmış yorumlarını da ekleyebilecekler ve bunlar proje raporlarında yayımlanacaktır.

3. Raporlar, iyileştirme yönünde iyi niyetli çabalar harcayan tedarikçileri belirtecektir.

4. Bu projeye katılan tüm girişimlerin talep ettiği üzere, şikayette bulunan ve/veya başka bildirimlerde bulunan işçilerin kimlikleri, işçi bu bilginin açıklanmasını istemediği sürece gizli tutulacaktır.

5. Proje, bütünüyle açık rapor ve tam açıklamayı teşvik etmesine rağmen, bu konuda dile getirilen kaygılara karşı duyarlıdır ve alıcıların ve onların tedarikçilerinin bu projeye farklı açıklama düzeylerinde katılmalarına olanak veren bir model geliştirmiştir. Bu düzeyler şunlardır:

1. Tam rapor: Raporlarda alıcı, tedarikçi adı, yer ve konu birlikte belirtilir.

2. Kısmi rapor: Raporlarda alıcının adı belirtilir ve konunun ilgili olduğu tedarikçi için nominal bir kod yazılır (örneğin, fabrika 11; fabrika 12; fabrika 13). Tedarikçinin adı gizli tutulur.

Katılımcı alıcılar, kısmi raporlamayı kabul etmişlerdir. Fakat alıcıların ve tedarikçilerinin projenin seyri boyunca tam raporlamaya yavaş yavaş geçecekleri umulmaktadır.

Kabul eden taraflar

Tedarikçi şirket:

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Çok Paydaşlı Girişim:

JO-IN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Tarih ve İmza:

Tarih ve İmza:

Ineke Zeldenrust, Clean Clothes Campaign (CCC)

Dan Rees, Ethical Trading Initiative (ETI)

Rut Tufts, Fair Labor Association (FLA)

Sjef Stoop, Fair Wear Foundation (FWF)

Alice Tepper Marlin, Social Accountability International (SAI)

Scott Nova, Worker Rights Consortium (WRC)